

IV WARSZAWSKI PIKNIK ARCHIWALNY, 8 CZERWCA 2013 R.

I Warszawski Piknik Archiwalny już za nami! Jak zawsze wszyscy nim zainteresowani oceniają jego przebieg, plusy i minusy, inicjatywy udane i tzw. klapy, sugerują nowe działania i odradzają niektóre stare. Bezspornie jednak jedna sprawa na pewno się udała: pogoda. Od kilku już lat zawsze niepokoimy się, czy nie będzie padać deszcz, albo że będzie zimno – ale tym razem było idealnie. Było pogodnie i ciepło, czyli wymarzona pogoda, żeby zorganizować piknik, albo po prostu przyjść jako widz, uczestnik, entuzjasta lub przypadkowy przechodzień.

Po raz pierwszy Archiwum PAN w Warszawie, inicjator i pomysłodawca Warszawskiego Pikniku Archiwalnego, uzyskał nad piknikiem patronat honorowy Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Pozostali patroni to: Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych (patronat naukowy), Polskie Radio S.A., TVP Historia, Magazyn STOLICA i Magazyn Wiedza i Życie

(patronaty medialne). Sponsorowały nas cztery firmy: Beskid Plus, Granna (gry planszowe), Centralna Składnica Harcerska 4 Żywioty i Kinga Pienińska. Współorganizowało Piknik dwadzieścia sześć instytucji kultury i nauki, w tym znane archiwa, biblioteki, muzea i galerie.

O godz. 10.00 na szczycie schodów w holu głównym Pałacu Staszica nastąpiło powitanie przybyłych przez dr Hannę Krajewską, prof. Władysława Stępniaaka, hm. Małgorzatę Sinicę (Naczelnik ZHP) i Waldemara Listowskiego (Dyrektor Archiwum Polskiego Radia), którzy dali hasło do rozpoczęcia IV Warszawskiego Pikniku Archiwalnego.

Tegoroczna formuła pikniku archiwalnego, polegająca na „wyjściu” programu poza mury Pałacu Staszica i równoczesnej realizacji jego punktów w kilku innych lokalizacjach miejskich, spowodowała nie lada wyzwanie dla jego organizatorów. Warszawskie archiwa państwowe, uczestniczące w pikniku od pierwszej jego edycji, przyjęło w tym roku pod swe opiekuńcze skrzydła Archiwum Główne Akt Dawnych, dysponujące pięknymi wnętrzami Pałacu Raczyńskich na ul. Długiej. Inni dwaj współorganizatorzy: Archiwum Zamku Królewskiego i Muzeum Drukarstwa, oddział Muzeum Historycznego m.st. Warszawy, ze względu na położenie swych siedzib, które miało istotne znaczenie, związane z programem (miejska gra terenowa), również prezentowali swój program piknikowy w macierzystych siedzibach. Koordynacja działań wymagała cierpliwości, profesjonalizmu i wzajemnej życzliwości, co w pełni dało oczekiwany efekt.

Program merytoryczny pikniku obfitował w wiele wspaniałych tematów, związanych z tegorocznym hasłem: „Gdzie jest młodzież z tamtych lat, czyli warszawskie archiwa w akcji!”. Zostały przygotowane i zaprezentowane w różnych formach informacje dotyczące ludzi młodych, zdarzeń i wynikających z nich, na przestrzeni różnych epok i w różnych systemach politycznych, konsekwencji. Do naszej, coraz liczniejszej piknikowej rodziny dołączyły nowe instytucje, takie jak: Biblioteka Publiczna im. Z. Rumla z Pragi Południe, Muzeum Harcerstwa, Muzeum Niepodległości, Warszawskie Towarzystwo Genealogiczne, czy Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki. Były organizowane prelekcje, warsztaty, pokazy filmowe, spotkania z gośćmi specjalnymi, a wszystko to w otoczeniu wystaw planszowych, wydawnictw i nagrań dźwiękowych. Po raz pierwszy w czasie pikniku archiwalnego, dzięki pomocy Archiwum Polskiego Radia, zainstalowano na zewnątrz Pałacu Staszica telebim, na którym można było obejrzeć filmy, związane z archiwistyką (przekazane od niektórych współorganizatorów pikniku), a także, poprzez łącze in-

ternetowe Polskiego Radia, oglądać na domowych komputerach bezpośredni przebieg pikniku.

Należy podkreślić także znaczący udział środowiska harcerskiego: ZHP, Chorągwi Stołecznej ZHP oraz Muzeum Harcerstwa w Warszawie. Zarówno program merytoryczny, jak i artystyczny, a także wielka pomoc w przygotowaniu miejskiej gry terenowej z wykorzystaniem GPS oraz pomoc w sprawach organizacyjnych i porządkowych zyskały duże uznanie i sympatię.

Nowoczesną interaktywną grę miejską, a także wszelkie instrukcje dotyczące urządzeń i aplikacji do niej, przygotowało profesjonalnie Stowarzyszenie Geocaching Polska Non-Profit. Dała ona możliwość odbycia niezwyklej wycieczki po miejscach ściśle związanych z archiwalnymi zasobami różnych instytucji, a także wprowadziła młodzieńczy powiew znajomości i wykorzystania elektroniki, tak powszechnie dzisiaj funkcjonującej w naszym życiu.

Warszawskie archiwa państwowe, do których należy Archiwum Główne Akt Dawnych, Archiwum Akt Nowych, Narodowe Archiwum Cyfrowe, Archiwum Państwowe m.st. Warszawy oraz Archiwum Państwowe Dokumentacji Osobowej i Płacowej w Milanówku również dołożyły wiele starań, aby przygotować bardzo ciekawy i różnorodny program, składający się z wystaw, prezentacji multimedialnych, filmów, spotkań, konkursów i porad.

Łącznikiem komunikacyjnym pomiędzy różnymi lokalizacjami pikniku był omnibus konny (którego jedynym mankamentem była zbyt mała liczba miejsc), albo... własne nogi.

Te wszystkie atrakcje łączyła klamra relaksu, odpoczynku i rozrywki w postaci występów zespołu dixielandowego, piosenek harcerskich, domowego jedzenia i możliwości zakupu atrakcyjnych drobiazków.

Co roku nasz piknik zmienia się i podejmuje nowe wyzwania. Mamy doświadczenia z lat ubiegłych, refleksje z tegorocznej edycji i już nowe projekty na przyszłość. Możemy spojrzeć na nasz Piknik tak jak na dziecko, które rośnie, rozwija się, ale czasem „daje w kość”, a mimo to je kochamy. W przyszłym roku skończy ono 5 lat.

Dorota Piętka-Hadała

Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Warszawie